

LA BARRETINA

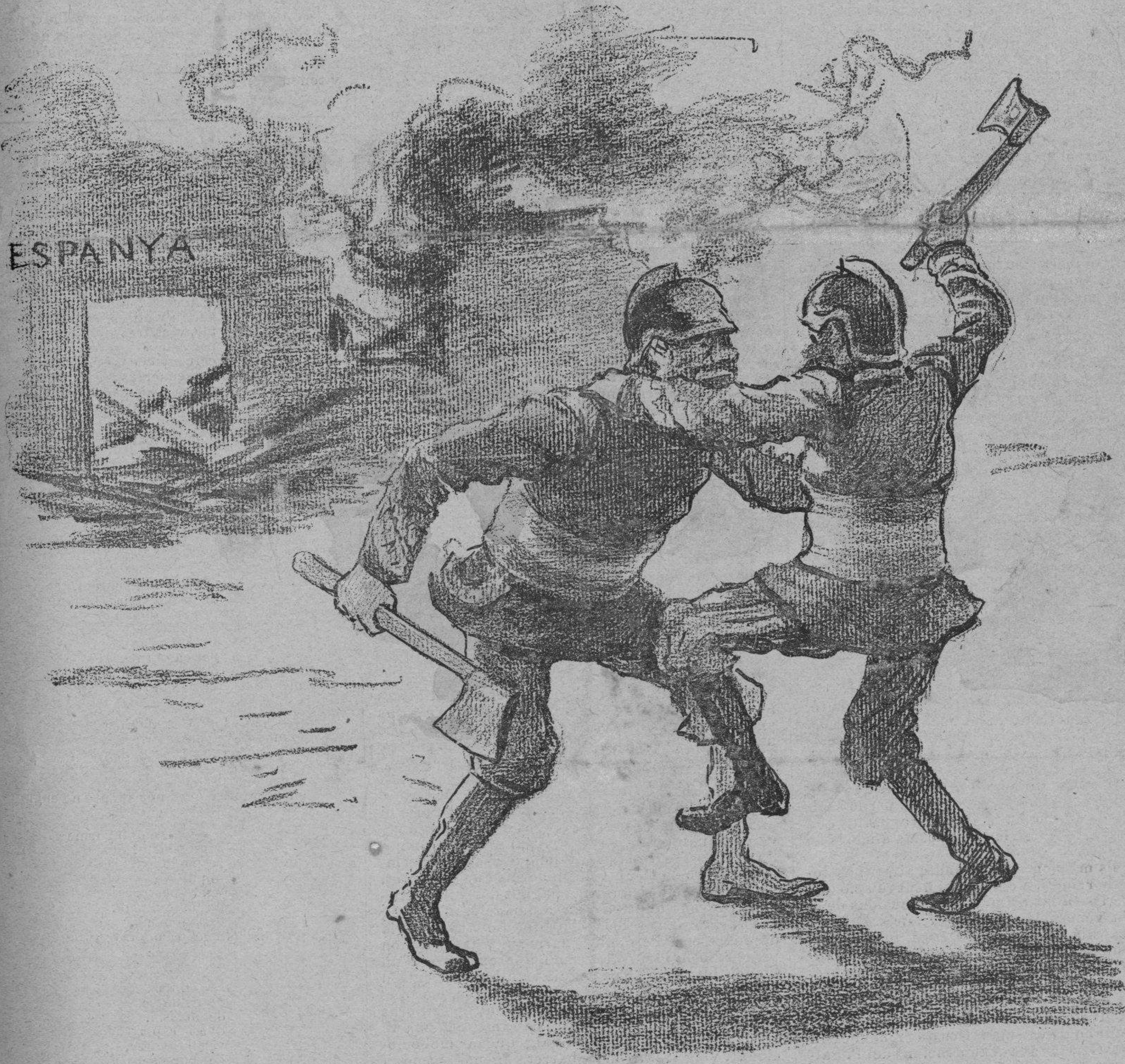
SETMANARI HUMORISTICH, POPULAR Y CATALÁ DE BONA MENA
DESLIGAT DE TOT PARTIT POLÍTICH
SORTIRÀ CADA DIVENDRES

Se trobarà en tots los kioscos de la Rambla y demés llocs de venda de periódichs
Encàrrechs y correspondencia: Carrer de Barbará, n.º 16 bis, entressol porta 1.^a

Número solt, 5 céntims. - Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: De tot arreu.—Lo pardal y 'l mussol, (poesia) per Passat de Moda.—A la vora del foch.—Contrast, (poesia) per Xalet Ribetas.—No n' hi ha d' altre, (s' acabarà).—Carta perduda, per Vinagret.—Cantars, epígramas y coses que no son epígramas ni cantars.—Lo cotxer dels morts, (s' acabarà).—Trenca-closcas.—Correspondencia.

COSAS DEL DÍA

Martinez, no te barajes que nos farán malbien.

Ab lo cor trist y las galtas rojas d' indignació protestem del repugnant crim del diumenge, fill llegitim y natural de la política revolucionaria-masónica.

No sabem quina má ha estat la que deixá á n' aquell reconet la bomba, mentres tothom hi estava d' esquena sense pensar ab res jquin valent que devia esser! Empró sabem que no va sol; darrera y devant del autor n' hi han molts y molts tantomes criminals y ab molta mes responsabilitat.

DE TOT ARRÉU

NA bomba que esplotá en lo carrer dels Cambis nous en lo moment de passar la Custodia de la professó de Sta. Maria, ha commogut fondament á tothom y fet reviure la cuestió del anarquisme, que alguns innocents creyan ja morta; com si la persecució dels anarquistas y l' aplicació rigurosa de la llei contra tots los qui tiran bombas, fossin prou per aturar la descomposició social que estem atravessant, y de la que l' anarquisme n' es una trista manifestació.

No n' hi ha prou ab tallar los branquillons que servan aquests fruits destructors que al caure reventan y sembran la terra de mort y espant; tot seguit ne naxeran d' altres que donaran iguals ó pitjors fruits. Lo que convé es tallar la soca y matar las arrels.

La societat actual està organisa pessimament, viu de principis contraris á sa existència, protegeix y dona vida á lo que ha de matarla, te per un avens y es glòria d' haver romput los motllos vells que van formarla y unichs que poden ferla reviure y donarli sanitat completa, y al veure los resultats de sa obra, cegada per la soperbia no vol creure que s'igan resultats llogichs de sa conducta.... Desgraciats de nosaltres si no tornem la vista enrera pera tornar al *anciene régime* que diuhens los francesos, y continuar la civilisació cristiana, per anar endavant si, que lo progrés es perfecció nostre, però avansant empesos per las ideas de verdadera justicia y llivertat.

Lo Rey Humbert usurpador de Roma, junt ab sa esposa, la Cort, representacions del Parlament, del exèrcit, marina, etc., etc., va assistir oficialment á ne 'ls funerals que en l' Iglesia de Santa Maria, feu celebrar l' Ajuntament de Roma, per l' etern descans dels soldats morts en la vergonyosa guerra d' Afrika que tants homes y diners ha costat á Italia. L' importància del fet està en que es la primera vegada que á Roma l' «rey d' Italia» va á una Iglesia, pera asistir pública y oficialment á una funció religiosa.

L' Humbert no s' recorda de Sta. Bárbara, sinó quan trona y encara ha de tronar fort pera que se'n recordi.

La Junta Central del partit republicà progressista s' proposa donar gran lliuiment als funerals que en la Catedral de Burgos fará celebrar lo dia 15 del present pera l' ànima d' en Ruiz Zorrilla, ab motiu de l' aniversari de sa mort.

Ja cal que 'ls senyors progressistas, avans, aprenquin de senyarse, perqué de lo contrari s' exposan á fer molts bonyols, ja que 'ns sembla que alguns deuhens tenir molt rovellada la doctrina.

Los pobres armenis, germans nostres en la fè, víctimas del fanatisme musulmá, han cridat de bades auxili á l' Europa, y per l' indifferentisme de las nacions que s' diuhens civilizadas s' ha pogut consumar sense dificultats lo sacrifici de tantas víctimas, que han mort pera no renegar de sa fe. 100,000 son los armenis assassinats per los salvatges fills de Mahoma, é innumerables los que han quedat á la miseria y exposats á morir de fam.

Cartas dels missioners d' aquells països nos donan detalls horribles. Vegis la següent relació que sembla referirse á las primeras persecucions de la Iglesia: Un venerable missioner franciscá, R. P. Salvador, capellá de Mudjunt-Deresi, fou assassinat en circumstancies dignas d' un fill de St. Francesch. Prés en sa parroquia, lo 23 de Novembre, ab 11 catòlichs y entregat per ordre d' un coronel turch á una escolta de soldats, tenia d' esser menat á Marach ab sos companys. A mitj camí, los dexebles de Mahoma van manarlos que reneguessin de Jesucrist. Gracias á las exhortacions del P. Salvador, tots van negarshi. Los musulmans, al veure la fermesa de llur fe cristiana, van matarlos,

y pera venjarse de no haver aconseguit son desitj, atravesaren al pobre religiós á bayonetadas y després cremaren los cadàvres.

Prop de París, á un poblet anomenat *Tilly-sur-Seules*, acaba de passar un fet extraordinari, que preocupa molt los esperits dels nostres vehins y que potser interessarà aviat á tot lo mon.

Es lo cas, que los habitans del dit poblet asseguran que se 'ls ha aparescut la Mare de Deu, y no á uns quant privilegiats, sinó á 1.500 personas que diuhens haberla vist y no una sinó molts vegades. Tinguent lloch las aparicions desde la vigilia de S. Joseph fins á mitj Avril.

Tot seguit los liure pensadors, sense dignar-se examinar res, d' priori, han negat lo fet, després obligats per la confessió imparcial de tanta gent com assegura haber vist l' aparició miraculosa, l' han volgut explicar per causes naturals, arrivant fins á dir en son desitj de buscar explicacions satisfactorias, que lo fenòmeno era causat per las reverberacions dels forns de cals que hi ha á 7 ó 800 metres del poble, cosa impossible puig han provat los quimichs y naturalistas que ho han examinat, que no reverberan aquells forns, y á mes que si axis fos, l' aparició cada vegada la veuria tothom y sempre son molts los qui no la poden veure.

Lo popular diari de París «La libre parole» que no se'l pot posar entre 'ls diaris catòlichs, va enviar un encarregat per estudiar los fets sobre l' terreno y poder d' aquest modo parlar ab imparcialitat, de lo gran succés que te tan commoguts á molta gent. Traduhirem donchs alguns dels troços dels articles ab que en Gastón Mery, enviat per lo dit diari, dona compte de sa comissió. De tot s' entera parlant ab los mateixos testimonis de vista:

«Lo 18 de Març darrer, la superiora del convent de las Germanas, feya dir l' oració á las nenes del colègi. «Demá es S. Joseph, las hi deya, Si sou bonas minyonas la Mare de Déu os premiará» «La Mare de Déu». Feu una de las nenes que estava tombada cap á la finestra. «Mireula allá baix, jo la veig.» Totas las criatures miran en la direcció marcada per la nena y totas cridan: «Jo la veig» «Jo la veig.» La mestra incredula vol fer tenir orde. Mes las nenes s' empenyan per veure millor.

La mestra s' acosta á la finestra y també veu lo mateix—veu, allá baix, á mes d' un kilòmetre, en los camps, prop d' un gros arbre, l' imatge de la Immaculada Verge, estesas las mans, vestida de blanch, al mitj d' una gran clariana y d' un espay ovalat de color blau, que 's destaca sobre lo fons blanch dels nuvol.

Cridan corrents á las de las classes vehinas. Venen ab las mestras. Y totas ho veuen.—Eran unes 60 persones. Se posan á passar lo sant rosari. Com mes se resa, mes l' aparició es torua brillant. Havía comensat á las 4 y quart durant fins á las 5 y 1/2..... La vigilia de l' Anunciació y l' endemà de la festa altre vegada se 'ls aparegué, y tan brillant aquesta última, que las finestras de la classe semblavan iluminadas. Tot d' un plegat se posan á cridar: Nostre bona mare plega las mans.—Y, per instant, totes las nenes las plegan... Altres días continua aparexentselshi. Las germanas del convent, afectadas pels diferents comentaris que 's feyan en lo poble ab tal motiu, admeteren á la classe, á l' hora en que acostumavan á veure la aparició, á 7 personas, entre las que hi havia la senyora Le Jamtel, esposa del arcalde. Elles resaren junt ab las nenes y durant tot lo rosari vegeuen l' aparició.

«Esperant lo dinar, nos conta en Gastón Mery, vaig ferme coneugut ab un quinquillaire vehí de l' hostal, anomenat Yon, home de 35 anys, robust, d' un gran sentit comú y molt respectat en lo poble. Jo li vaig preguntar si havia vist l' aparició, y venus aquí sa contestá:

—Jo era lo mes incredul dels homens y 'm burlava de tots los qui deyan haver vist la aparició. Mes, una tarda, lo 9 d' Abril darrer, cap allí á las nou, vaig anar al camp per accompanyarhi alguns amichs. Avans d' entrar al camp, vaig aturarme per acabar lo cigarro que ja acabava de fumar. Mos amichs seguiren lo camí, y 'ls vegí arrivarhi, agenollarse y resar lo rosari. Al cap de poch rato jo estava ab ells —quan sentia á dir que algú veia la Verge. jo m' hi acostava. Estantme allí mes d' una hora—ja m' en anava, cregut de que ningú veia res, quan (eran las 10 y mitja) girantme cap á l' Om (Es l' arbre devant del que s' apareix sempre la Mare de Déu), va semblarme que un arbre, vehí d' aquell s' anava amagant darrera un nuvol. Creient que era una alucinació, m' hi vaig acostar, tornant á veure l' arbre. Lo nuvol havia desaparescut. Però, al tornarme 'n y al ser á mon primer lloch, lo nuvol torná á apareixer, era d' un blanch blavenc. Tot seguit va dibuxar-se en son centre una figura, esfumada al comensar, mes que anà fentse mes clara y viva, tenint en son bras esquer un infant y portant al cap una diadema ab un dels florons trençat.... Vaig quedar mol emocionat, vaig treure 'm lo barret, agenollantme.... Al esser á casa tenia uns grans desitjos de plorar, mes sens gens de pena.... aquella nit no vaig dor-

mir.... Després d' aquest fet no m' he rigut de las aparicions.

Lo 1er. d' Abril.... Louise Polinière, una crida de masia, de 13 anys, que servia á casa maide Travers, va esser duta com per una force interior cap al camp, hont seguin la mateixa force, va agenollarse. Elle mateixa m' ha contat lo que passà.

—Era lo Dimecres sant.... Eran las 4 y mitja... Me'n anava al camp no se perqué... Tot d' un plegat al esser al bell mitj, m' aturo.... Caich de genolls... Era mes fort que jo.... Allavors vaig posarme á resar lo rosari. Mentre passava la segona dena, la bona Verge María me va apareixer pas en cap nuvol.... com las primeras comunions, però ab un cinturón blau y una diadema d' or. Tenia sa petita Bernadetta al seu costat, agenollada.

—Y tú l' has vista sovint?
—Que sí!

Des lo 1er. d' Avril, las aparicions se multiplicaren. La vigilia de Pasqua, un comerciant, M. Gabriel, va tenir una visió. Lo dimarts de Pasqua, desde el pati de Mme. Travers, los senyors Rober pare y fill, ab 12 personas mes, van veure la Verge quan ni l' un ni l' altre hi pensaven, quedant emocionats fins á posar-se á plorar. L' endemà á las 7 del matí, 25 personas la van veure.

Creyem que ab lo poch que hem traduit n' hi haurá prou per comprendre l' importància excepcional d' aquests fets.

En aquest sigle tan naturalista, Deu s' ha comiplagut en repetir las manifestacions del ordre sobrenatural; Lourdes, La Saleta en son testimonis. Piadosament esperém que l' Iglesia confirmarà lo caracter sobrenatural de las aparicions de Tilly-sur-Seules, y allavors ab tota seguretat podrém alegrarnos y benestar la bondat de Deu manifestada novament per mediació de sa mare, María Santíssima.

Los increduls no voldrán examinar, per instinct, conexen que en lo terreno dels fets quedarien desrottats, com ho foren en Lourdes y s' estiman mes ridiculizarho y burlarse 'n.... axis van mes segur y tenen menos feyna.

LO PARDAL Y 'L MUSSOL

Lo meu pare era molt viu,
y quan de ssota-teulada
vaig sorti, dextant lo niu,
sa vivesa refinada
aprenqué, y ja sabs, mussol,
qu' en astucia y en llestea 'm pinto sol.

Aucells tontos
sou tú y altres,
tots vosaltres
per menja
cercant cuacas
passeu terras
plans y serras,
sens pescar may ni un trist grá.

—Tals fadigas
jo donarme?
sens cansarme,
ja 'l pagés
trau culitas.
Y á las eras
mas trasqueras
se 'n van dret, y á los pallés.

May, per héurem,
m' abandonan,
prou se donan
gran fatich
parant telas
per cassarme,
ó espantarme
mes de tot quan fan m' en rich.

—Astut sou, veritat diheu
lo mussol va contestarli,
mes pardal no os descuydeu,
que pot al mes viu passarli
caure un dia de plà á plà
en la trampa que al mes tonto no enganyá

—Qui enganyarme
á mi podria?
responia
lo pardal.
Axó, mestra
no 'm don pena
de cap mena,
puig ma astucia ja 'm preval.

Y en riallas
esclafintse,
despedintse
del mussol,
d' allá ràpit
vaallunyarse,
per pararse
en las eras d' aquell vol.

Sa vivesa
refinada
fou burlada
poch després,
—d' alabarmen
quan mal feya!
Plorant deya
en lo besch de potas pres.

Si be l' astucia molt val,
lo qui d' ella molt se fia,
no s' olvidi del pardal
perque pot passarli un dia
caure en sech y de plà à plà
dins la trampa, d' hont jamay s' axecará.

PASSAT DE MODA.

A LA VORA DEL FOCH

A casa un optich.
—Bon dia tingan. Tindria unas ulleras?
—Prou. Què 's V.?
—Un servidor es sabaté.
—No vull dir axó, vull dir, si es miope?
—No soch de tan lluny segurament, soch vigatá.
—No m' enten. V. hi veu de lluny?
—Molt bé, mentres Deu vulga.
—Y d' apropi?
—Encare mes.
—Donchs perque las vol las ulleras?
—Perque me las ha encarregadas lo vehí del costat de casa.

Qui es lo qui sens cap mena de ceremonia s' assenta d' esquena al rey, al emperador, ó al president d' una república?

Lo cotxerol

Fassim un retrato de cos sencer, ab un llibre à la ma, y de modo que 's senti lo que lleixi! (deya un pagés à un retratista).

En un examen de medicina, veyent lo president qu' un alumno apenes sabia contestar à res, li va preguntar:

—Què faria si tingués que tractar una febre tioidea?

—¡.....!!

—Contesti desseguida.

—Lo primer enviaría à buscar à V. en consulta.

—Aprobado.

CONTRAST

Si un carro d' escombrerias
està massa temps parat
en un carrer, prompte 's quexa
lo qu' hi passa y 'l vehinat;
mes haventhi en cert kioscos
tots los días exposat
un famer de setmanaris
quals noms no vull esmentar,
y que fan sense dir bola
mes fastich, vomit y baf
qu' un carro d' escombrerias
ple d' aquexas fins a dalt,
ni 'ls que allí al devant hi passan
ni 'ls vehins mes delicats,
se quexan de tal bruticia
com en lo cas dit avans.

VALET RIBETAS

NO N' HI HA D' ALTRE

(per en EMILI VILANOVA)

Com lo carrer de casa no n' hi ha cap més en tot Barcelona, de tant distret, ni tant polit, ni que en tot temps del any hi haja més diversions.

Jo, Ponet Casellas, per servirlos, ja fa més de cincuenta cinch anys que hi visch. Figúrense que vaig venir à estarmhi à l' any vint. En aquella

época acabava de caure un absolutisme que durá sis anys y va venir la llibertat. Talment à tothom va semblarli que 'l cor se li aixamplés é hi havia tal contentament, que tot ho esperavam d' ella: salut, feyna, pochs pagos y poch lloguer de casa.

Ab aixó ja poden contar si n' hi hagué d' alegría en mon carrer, en tot Barcelona y en las de més ciutats y pobles d' aquesta Espanya. Sembla que tornessem de mort à vida; jo era sargento miliciano y encara apar que 'm veig, sense tenir mirall: aquell morriò posat à la valentona y lo sa bre al costat, que semblavan donarme un coratje y un valor, que 'l que m' hagués tocat la Constitu

tació, l' agafava y me l' emportava près à la principal perque li instruissem sumaria.

II

Ja en aquella època lo meu carrer era 'l quinse'n duya la palma entre tots los del districte y no dich de Barcelona, no perqué no gosi, sino perqué no vull fer envejosos. D' aquí va sortir aquella cansó famosa:

Somos milicianos

Somos Voluntarios

que finfa dient:

Moriremos todos por la libertad.

Y l' himne de Riego?... Ascoltin que aixó 'ls ho diré à l' orella: va ser en lo carrer nostre hont se sentí per primera vegada; y si no varem ser los primers en tot' Espanya, fou perqué no hi atiná ningú, que prou s' haguera tret en lo barri tant lletra com tonada. Ey, aixó no ho ho dich per ganas de dirho, sinó que ho asegurava un fadrinet barber, famós guitarrista y que tenia molt lluch per treure cansons.

III

Després de les alegries que porta la llibertat va venir l' epidèmia! Maret de Deu! qu' era llavors ma ciutat estimada; qui l' haguera vista tan fala guera ab son port ple de barcos de tot arreu, ab aquell tragí que no parava en tot lo dia, ab sos carrers hont hi há tota mena d' oficis. Pican en l' un los calderers fins à aixordar; en l' altre cantan las noyas tot guarnint sabatas y los fadrins repiccan sola; aquell plé de riquesas d' or y argent; lo d' allá ab lo tráfech dels comerciants; aquest ab sas botigas guarnidas de mocadors de pita, indians y demés robas; aquest d' ensà ab tants espar denyers que, assentats à estil de moro, van enrotllant la trena de cánem, distractentse ab canturias y untant alguna vegada l' agulla en la petxina perqué vaja llesta y avanse forsa feyna; y en fi, tan animada per tot ab l' alegria que dona lo treball, ab l' ajuda del cual anava en augment d' hermosura, de riquesa y benestar.

Més ara, qui 't veia! La malura feya innombables víctimas; no las triava, lo mateix ricas que pobres; la gent fugia aterrada; a ciutat quedá deserta. Un cordó sanitari la voltava, y 'l que 'l volta rompe per sortir, li feyan foche. Pobre Barcelona! en sos carrers solitaris hi creixia l' herba; son joganer aspecte 's cambiá en tristesa; à sos cants d' obradors, aflijidas pregarias, als brugits d' un poble travallador y al mohiment d' una ciutat industriosa y comercial, succeixí lo silenciós afany dels enfermers, metjes y frares que corrían uns à cuidar malalts y altres à consolar agonisants, y mística professió del vehinat devot acompanyant la Mare nostra de la Mercé pregantli ab piadosas súplicas que 's compadís de tanta des ventura y deslliurés de sa desgracia à tant noble ciutat...

Mont carrer també tributá abundantment al comú infortuni. No 's passava setmana sense veure en una ó altra entrada ó botiga mitja porta closa en senyal de dol per alguna nova víctima. Desd' aquells dias de tribulació y esglay que li porto afecte. Jo hi entrí ab las felicitats del nuviatje; y si tots los vehins com una família carinyosa comparten ab nosaltres l' alegria d' aquells dias plañeters, més tart se confongueren nostras llàgrimas en un mateix dolor, donantnos uns als altres assistència, vetllant als malalts, disputantlos ab afectuosos cuidados à la malura que nos los volia pendre, ó aconsolant al orfe, à la viuda y à quants ploravan la mort d' algun dels seus.

L' epidèmia no minvava y haguerem de fugir. Ja eran fora cap als pobles vehins tots los mes acomodats. Nosaltres pobres, cap à la montanya de Montjuich ahont s' hi construï una barriada de casas de fusta senzillament fetas ab dues vessants, y allí hi portarem nostra pobresa junt ab los ormeigs del ofici y 'ns guanyavam la trista vida veyent com se desolava aprop nostre la ciutat estimada, à qui sols Deu podia deslliurar de tant infortuni.

Quan vaig haver afarsellat los trastets, tota aquella pobresa que 'ns feya richs y ditxosos, jo volguí esser lo darrer de sortir de casa, y al mirar, tot ajustant la porta, à tots costats donant ab lo cor un «adeu», tot ho vegí tancat, portas, balcons y finestras!

Ab sentiment vaig saludar aquelles parets amigas que 'm semblava que estaban tristes al veurers abandonadas de tothom; mos ulls s' ompliren de llàgrimas, y seguit à la familia que ja anava marxant, al trovarme al cap del carrer me vaig parar per guaytarlo per darrera vegada, com si allí hi deixés part del meu cor, pregant à Deu que m' hi restituís ben prompte.

IV

Deu s' apiadá de nosaltres, y després de dotze setmanas poguerem abandonar la Ciutat d' en

Nyoca (1) y tornar à casa nostra. Ja estiguem bé; prompte vingué l' alegria; la salut no 'ns mancava, y, travallant y fent festa, va tornar à esser mon carrer lo més divertit de la Ciutat. Que 'ns trovavam, per exemple, en diada d' ignocents? las criatures ja comensavan à posar flochs à las donas ó ninots de panyo retallat que 'ls tiravan à l' esquena de qualsevol deixantli marcat de blanch, y comensava la bromà per aquest estil. Després posavan un barret ple de pedrals; y pasant algú molt decidit, li pegava puntada de peu y, quan se pensava veurerlo boleyar, 's trobava ab los dits adolorits y 'l barret en son lloch. Per intermedi 's clavava una moneda en lo junt de las llambordas; y 'l que no 's recordava de la diada, feya la cortesia per cullirla y 's veaya enganyat davant d' una caterva de xivals que se n' hi enreyan à la cara y d' algú vehí que feya lo dissimulat bo y creuhat de brassos apoyat al llindar de sa botiga, contemplant sa confusió.

V

Més quan en lo carrer fem la festa grossa es per Còrpus. Per consuetut ja se sab que la professió de passar. Lo dia avans comensa la gresca: desde lluny se senten lo fluviol y 'l tamborí que accompanyan als gegants per la passada. Tothom surt per los balcons; la quixalla pel carrer fent la roda, tira la catxutxa al ayre saltant y ballant davant dels gegants, entrebancant als camàlichs. Aquest, amarats de suor, afadigats, la barretina vermella à las mans oberta com una bossa, cridant à tothom: «Senyoreta: ansia, tiri la bona voluntat.—Vosté, més que maca, apa, no s' en descuyde.—Vòltala, minyó; visca 'l garbo!—Mirin com s' hi afanya.—S' estima mi senyor.—Alsa noy, un altre tom davant del senyor Marqués: tòmbala, gírala! Que no 'ho veuhen si n' es de polida?—Xist, xist; vosté bona minyona? Aixís m' agrada: visca l' aprecio!—Quixalla, apa, fora d' aquí; que voleu, Deu me valga, que vos esguerrin? Arri à estudi, que 'l bisbe's fa vell.—Tu, Pacatilla, porta 'ls dos quartos: ja he llambregat de lluny.—Noys no dormim: lo cap viu.—Ja la veig d' allí dalt com apunta; tiri, tiri, rossa, que ja 'ls paro.—Ay! dos més à la xadera: apunta Barnola; tan se val!...—Tomba la gracia, noy.—Y qui ruixat!... Com va cayent la moneda...!»

Y, no està per alabar lo; però no hi há cap carrer ni à dintre ni à fora que s' hi arrepleguen més quartos.

(S' acabarà).

CARTA PERDUDA

Cassà de la Selva, 20 de Matx de 1896.

Estimat diractó de la Camama de 'n Calsas. Lo motiu da gafar la ploma espera dirli castem bons sinó fos sin las orellas cans fan molta nosa com desichem à busté. Li enviu una mostra de garrofas de las que li batj prometre, per beure si li farán fira y si li agrada ni aniré enbiar putx ya sap que soch molt entusiasmé per lo seu sat manari. Nom posi la firma perque no vuy qe sapigan quisó. Al poble de Guatlias qes mijá ora daqui ba pasar un cas molt farestec que proba lo qe son los capallans, figuris que lo diumenge lansutanat al ensaigar la doctrina als nois del pares llanuts va enfutismarse tan contra un pobre xicot que no li savia qeva gafarlo y despues de mesurarli una bona tunda que embrutá de sanch tota liglesia el ba rebotre contral sostra, encastantli, cancará avuy i es, ananti molta gent à veure i no poden treurel perque las escalas no i arrilan i com si no nages tingut prou ba comensar à pegar à totom fins à las bellas qeli feian la contra, dexanne sis al siti boi mortas. Cuan los civils ab la josticia antran à liglesia van trobar moltes camas, mans, y caps de criatura escampats per terra, i es pensan qeran de cera, daquells ques penjan bora los sants en prometensa, pro ben mirat vajeren qeran de dabó. Las criaturas mortas son 24 de las 14 qe i habia.

Lome negra perxo diu misa i está molt tranqüil sensa que la josticia lagafi i els llanuts no diuen res perque no sasapiga. Los civils jun ab lo fosté, enterra morts, gutsils y alguns mes ban gafar los trossos per afegirlos i enterrarlos.

Ba trubarse à faltar una cuixa dun nen i buscán al ultim un escolá ba trobarla dins una cossola posada al foch, com era ya mitx cuita la ban de xar está, menjantsela lome de la sotana y la mardonna.

Conbé qel poble es desperti y fassi un escarmén, contra aquesta gen qens priva danar endavant y da fer lo qens dongui la gana, sort tenim domes com bosté Sr. Diractó, qe posán en son pariòdiq

(1). Aixís s' anomenava aquella bariada.

